

Iranas Po šacho Pahlevi Mirties

Po sunkios vėžio ligos Egipte baigė savo gyvenimą buvęs Irano-Persijos valdovas - šachas Reza Pahlevi. Tai paskutinis to krašto monarchas - valdovas, kurio rankose buvo didžiuliai turtai, žibalo išteklių, stipri ir gerai organizuota kariuomenė.

Mohamedas Pahlevis buvo kariškas valdovas, kuris stipriai valė laikė savo rankose valdžios vairą, norėdamas iš Irano padaryti pažangų kraštą. Stengėsi gerai atlyginti visiems, kurie stovėjo jo tarnyboje, siekė laimėti turtingų kraštų simpatijas, prekiaudamas su žibalu. Mėgo išskirti gražias ir iškilmingas puotas savo draugams ir sveimų kraštų atstovams. Atrodė, kad Persijos karalystė klestės ir žydės šimtus metų.

Tačiau iš kitos pusės buvo jaučiamas nepasitenkinimas, ypač iš musulmonų religijos šalininkų, ir iš didžiažemių. Mat, M. Pahlevis planavo praveisti žemės reformą, prieš kurią buvo kaip tik nusistatę musulmonų galvos ir didžiažemiai, kurie būtų praradę savo nuosavybes.

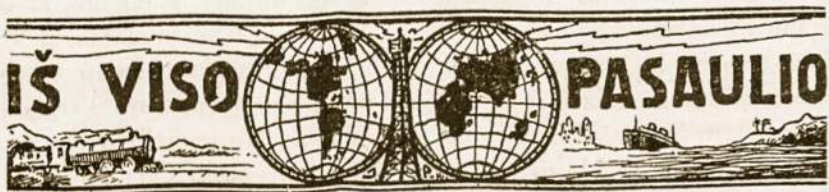
M. Pahlevi nespėjęs praveisti žemės reformas, kaip kraštą užgriūvo tamsūs debesys iš musulmonų fanatikų pusės, kurie reikalavo sugrąžinti senas tikėjimo tradicijas, pasukti laikrodį kelis šimtus metų atgal. Jų planus parėmė buvęs tremtyje fanatikas Komeini, kuris pasisiūlė būti musulmonų vadu ir sugrąžinti seną tikėjimą ir papročius krašte (bet iš tikrųjų siekdamas poli-

tinės karjeros, paįmėti valdžią į savo tankas).

Šachas Pahlevi pajuto, kad prieš jį sukilo visas islamiškas pasaulis, reikalaudamas savo teisių. Iš baimės nutarė pasitraukti ir laukti. Valdžią perleido Baktiarui, kuri irgi neilgai galėjo valdyti, nes musulmonai šaukėsi Komeinio pagalbos. Tuomet sugrįžo lauktas Komeini, kuris žmonių buvo sutiktas kaip "išgelbėtojas". Tauta subruzdavo. Į gatves pasipyle minios žmonių. Sukurstyti fanatikų, reikalavo šacho Pahlevi "galvos", kuris tuo metu gydėsi vienoje ligoninėje Š. Amerikoje. Kad sukelti daugiau neramumų ir sumišimų, studentai užėmė Š. Amerikos ambasadą paįmdami įkaitais 50 amerikiečių valdininkų ir už jų paleidimą reikalaudami šacho Pahlevio. Nieko nepadėjo nei Amerikos prašymai, nei grasinimai.

Tuomet šachas M. Pahlevis išvyko iš Š. Amerikos ir buvo priimtas Egipto prezidento Sadato, kuriam šachas savu laiku yra daug padėjęs. Tokiu būdu buvęs didingas Irano valstybės valdovas savo paskutiniuosius dienas praleido tremtyje, Egipto žemėje, Egipto prezidento globoje.

Mirus šachui M. Pahlevi, Persija-Iranas eina toliau pradėtu nauju revoliuciniu keliu. Persijos prezidentas Bani-Sadras pirmuoju ministru paskyrė buvusį policijos vadą Mostafa Mir-Salimą iš musulmonų revolucierių partijos. Tokiu būdu Persija žengia jau nesulaikomai revoliucijos keliu.

• "Mūsų Lietuva" rašo, kad popiežiui atvykus į S. Paulo "bene gražiausiai atrodė lietuviškoji grupė, išsiskirianti iš visų tautiniais rūbais, iškelta trispalve, plakatu LITUANIA ir 6 metrų drobe su užrašų: "Tylos Bažnyčia sveikina Popiežių!"

• Šv. Tėvas laimna Lietuvą. S. Paulo šv. Kazimero parap. klebonas kun. Pranas Gavėnas, įstengęs prisiartinti prie Popiežiaus ir paprašyti palaiminimo Lietuvai. Šv. Tėvas jam atsakė: "Kaip ne? Aš laiminu Lietuvą kiekvieną dieną".

• Ispanijos baskai separatistai bombarduoja vasarvietes ir žada ir toliau

bombarduoti, iki jiems bus suteikti autonomija.

• Bolivijoje įvyko rinkimai ir buvo išrinktas prezidentu kraštutinių kairiųjų pažiūrų asmuo. Tačiau Bolivijos kariuomenė, nenorėdama, kad šis kraštas pavirstų "komunistinio internacionalo satelitu", sukilo, užėmė valdžią ir panaikino rinkimus. Jie žada būti valdžioje tol, kol krašte bus atstatytas normalus gyvenimas. Tuo tarpu kairiųjų grupės vykdo teroristinius veiksmus ardydami žmonių ramybę.

• Irano buvęs karalius - šachas mirė. Iškilmingai palaidotas specialioj mečetėj Egipte. Su jo mirtimi iškilo

KILNUS DARBAS

Lietuvių spūda rašo, kad veterinarijos gydytojas dr. Jonas Glaudelis, gyvenęs Š. Amerikoje, savo turto didžiąją dalį paliko Lietuvių Fondui. Teismui sutvarkius dokumentus, Lietuvių Fondas gavo 157.976,43 dolerių sumą. Tai pats didžiausias įnašas, kurį gavo L. Fondas iki šio. Be to velionis paskyrė tūkstantinę "Draugo" romano premijai, "Ateities" žurnalo literatūriniam konkursams ir paskyrė didelę sumą "Dainavos" stovyklai.

Dr. J. Gliudelis gimė 1912 m. Anykščių apylinkėse. Mirė Čikagoje 1978 m. gruodžio mėn. Jis savo gyvenimą įamžino labai prasmingai - palikdamas savo uždirbtą turtą lietuvių švietimui, kultūrai ugdyti.

Velionies Dr. J. Gliudelio pavyzdžiu galėtų pasekti ir Argentinos lie-

tuviai, nes daug kas nesutvarko dokumentų ir turtas tenka valdžiai. Arba yra ir tokiu, kurie priklauso lietuviškai organizacijai, joje dirba, o turtą paveda kokiam nors vietinei labdaros įstaigai. Juk mes turime įvairių lietuviškų organizacijų, turime Senelių Židinį, lietuvių parapiją, lietuvišką spaudą ir tt. Argi negalima jiems palikti savo uždirbtą centą? (Kalbu apie tuos, kurie neturi šeimų ir artimųjų).

Kiek kartų pasitaikė, kad mirė lietuvis palikdamas didelę sumą pinigų banke, bet jam mirus niekas tų pinigų negali išimti ir kai reikėjo palaidoti - lietuviai kaimynai sumetė pinigų palaidojimui, o jo didelė suma pinigų - liko lietuviams nepajudinama.

Tat lietuviams verta pagalvoti, nes mirtis ne svečias - nepraneš kada atvyksta.

klausimas dėl Amerikos ambasados kairiųjų - įkaitų paleidimo. Reikalus komentuojamas pasaulio spaudoje.

• Kubos diktatorius aprūpina ginklais Nikaraguos komunistų partizanus. Pasaulio politikai analizuodami padėti Vidurinėje Amerikoje, sako, kad sekanti auka būsianti El Salvador valstybė ir po to Hondurų tauta.

• Nuo rugpiūčio 1 d. Argentinoje pakeltos kainos naftos, gazo, elektros energijos, telefonų ir geležinkelių ilgojo kelio bilietai.

• Irano kai kurie karininkai, nepatenkinti šiuo metu valstybės vedama politine linija, ruošė nuversti valdžią, tačiau buvo išduoti ir suimti. 40 karių buvo sušaudyta. Žadama sušaudyti dar 300.

• San Salvador valstybėje vyksta nuolatiniai susirėmimai ir neramumai, Vyskupai prašo valdžios humaniško elgesio su suimtais. Dėl to buvo suimtų kunigų. Popiežius pasiuntė padėtinamą laišką San Salvador vyskupams kovoje už žmogaus teises.

• JAV prezidentas turi daug nemalonumų dėl savo brolio, kuris priėmė didelę sumą pinigų iš svietimos valstybės už tam tikrus politinius bei ekonominius patarnavimus. Šį reikalą prezidentas turėjo aiškinti senate. Brolio pasielgimas, sakoma, pakenks Carteriui būsimuosiuose prezidento rinkimuose.

• Rugpiūčio 6-16 dienomis Innsbrucke, Austrijoje, bus 27-ji Europos Lietuviškųjų Studijų savaitė. Jos metu, rugp. 14-15 dienomis, susitinks Europos L. Bendruomenių Kraštų pirmininkai bei valdybos savo metiniam pasitarimui. Jame dalyvaus ir PLB pirmin. V. Kamantas.

• Leno ežeras, Ukmergės apskr. labai nuseko ir buvo numatyta jį nusausinti. Nesenai nusprendė ežerą palikti draustiniu vandens paukščiams. Išskiriant 200 ha. ežero vandens plotą, buvo pradėti ežero gelbėjimo darbai. Žemsemės valo jo dugną. Prie šio ežero yra Leno bažnytkaimis ir taip pat buvo prezidento Antano Smetonos ūkis.

LIETUVIŲ PARAPIJA

Mendoza 2280, Avellaneda

TAUTOS DIENOS MINĖJIMAS

(Rugsėjo 8-toji)

Įvyks sekmadienį, rugsėjo 7 d. sekančia tvarka:

10 val. Pamaldos už Lietuvą.

11 val. Žuvusiųjų už Tėvynę paminėjimas prie lietuviško kryžiaus.

Į šią susikaupimo valandą kviečiame visus.

Rengėjai.

SLA SUKAKTUVINIS MĖNESIS

Susivienijimas Lietuvių Argentinoje organizacija, kiekvienais metais mini savo veiklos sukaktį liepos mėnesį. Tą mėnesį įvyksta organizacijos būstinėje įvairūs rengimai, sporto rungtynės ir tt.

MIRUSIŲJŲ PAMINĖJIMAS

Liepos 9 d. lietuvių parap. bažnyčioje įvyko SLA organizacijos mirusių narių prisiminimas - šv. Mišios, kurias atnašavo kun. Aug. Steigvilas. Paskydamas progai pritaikintą pamokslą. Jaunimas su tautiniais rūbais įnešė vėliavas ir vainiką.

Po pamaldų visi susirinko parapijos sodely, kur prie lietuviško kryžiaus įvyko trumpos iškilmės. SLA pirm. H. Levanavičius perskaitė metų laikotarpyje mirusių narių sąrašą. Trumpą žodį tarė Alb. Arlauskas. Po to buvo pasimelsta ir sugiedotas bendras visų Viešpaties Angelas.

METINIŲ PAMINĖJIMAS

Liepos 13 d. įvyko pagrindinis mėnesio minėjimas - 66 metų organizacijos veiklos ir gyvavimo sukaktis. Šventė sutraukė daug publikos.

Minėjimą pradėjo programos vedėja Monika Baršauskaitė. Sekė vėliavų įnešimas ir Argentinos ir Lietuvos himnai. Mirusieji nariai pagerbti minutės atsistojimu. Organizaciją, jos sukakties proga sveikino: Jul. Mičiūdas - ALOS Taryba, Gr. Morkūnaitė - Jaun. S-ga, J. Šišlauskas - "Mindaugo" d-jos vardu - Berisso.

Sekė meno programa: SLA mažieji vaikučiai pasirodė su savo programa: jie parodė Susivienijimo įkurimo vaizdelį, šeštadieninę mokyklėlę bei "Žibučių" kopijavimą. Po to padainavo Atlėk, sakalėli ir kitas lietuviškas dainas ir pašoko tautinių šokių.

Toliau sveikino: Pr. Ožinskas - "A.

Hektoras Levanavičius, SLA pirmininkas. Jam šis darbas yra malonus, nes jis yra užaugęs Susivienijime. H. Levanavičiui vadovaujant SLA atšventė savo veiklos 66 metų sukaktį.

L. Balso" vardu, P. Gudelevičius - "Laikas", kun. A. Steigvilas - liet. parapija, ir V. Grigaitis - S. Židinio pirmin.

Scenoje pasirodė "Žibutės", vad. dr. J. Simanauskui A Capella padat-

navo: Tėvynė Lietuva ir Ateisiu. Lydint akordeonu inž. G. Kliaugai, išpildė: Kai tu šalia, Pienė, Armonika. Dainininkės buvo apdovanotos J. Stočkūnienės iš Berisso, jos pačios pagamintomis gėlėmis.

Meninė programa užbaigta "Mindaugo" draugijos jaunimo ansamblio tautiniais šokiais. Jie, grojant akordeonu A. Šauliui, išpildė: Kubilą, Blezdginginį Jonkelį, Lenciugėlį ir kitus.

Pabaigoje SLA pirm. H. Levanavičius savo kalboje padėkojo visiems programos atlikėjams ir trumpais žodžiais papasakojo apie SLA nuveiktus darbus.

Po to sekė turtingos vaišės, aptarnaujant jaunimui ir veikėjams.

Į šią šventę iš Berisso, "Mindaugo" draugijos, buvo atvykusi ekskursija su apie 40 žmonių.

SUKAKTUVINĖ VAKARIENĖ

Paskutinis 66 metų sukakties minėjimo rengimas - buvo vakarienė, kuri įvyko liepos 26 d., sutraukusi daug lietuviškos publikos.

Vakarą atidarė trumpu žodžiu SLA pirm. Hektoras Levanavičius. Vakarienės metu grojo puikus Sans-Souci orkestras. Patarnaujant restoranų padavėjams, buvo patiekta puikiai pagaminta SLA šeiminių vakarienė, o prieš ją trumpi užkandžiai su gėrimais.

Vakarienei besibaigiant, orkestrui grojant, visi įsisiubavo į šokių sukūrį, kurie tęsėsi iki velyvos nakties.

bei kankintojai, o taip pat areštuojant žmones ir vežant juos į Sibirą.

Tas žydų bendradarbiavimas su rusais okupantais užtraukė jiems lietuvių kerštą, ypač iš kai kurių nelabai atsakingų asmenų pusės, kai vokiečiai naciai užėmė Lietuvą.

1941 m. vokiečiai pradėjo karą prieš Rusiją ir Lietuva pateko vokiečių valdžion. Netrukus vokiečiai pradėjo areštuoti ir naikinti žydus. Viešumoje buvo nuduodama, jog vietiniai žmonės, keršydami žydams, ėmė juos žudyti. Tačiau, iš tikrųjų, tai buvo nacių planas, su įsakymu iš Berlyno, kad užimtuose kraštuose ir Lietuvoje būtų įsteigtos žydams stovyklos ir palaipsniui jie būtų naikinami.

Su karo pradžia Lietuva tikėjosi atgauti laisvę ir buvo sudariusi laikiną vyriausybę. Gen. St. Raštikis darė žygių įtikinti vokiečius, kad būtų sustabdytas žudų naikinimas ir kad Lietuvai būtų suteikta laisvė. Taip pat ir eilė kitų įtakingų lietuvių priešinosi žydų žudymui. Tačiau vokiečiai į tai nekrypė jokio dėmesio, o protestuojančius lietuvius ištrėmė iš Lietuvos arba laikė juos namų arešte.

Lietuvos bažnytinė vyriausybė ragino žmones pagelbėti žydams, o naciai tęsė jų žudymą. Tam tikslui kai kur vokiečiai apvilkdavo savo kareivius lietuvių uniformomis žydų šaudymo metu ir filmuodavo, nuduodami, jog patys lietuviai žydus naikina. Galiausiai, iš maždaug ketvirtadalio milijono Lietuvos žydų beliko tik dešimta jų dalis.

Naciai ragino, kad ir patys žydai, būdami kitų žydų prižiūrėtojais, naikintų savuosius. Ašmenoj 7 žydai po-

LAIKUI AUKOJO

1.000 braz. cruz. — kapit. Ciuvinskas
100 vol. markių — teis. Juozas Kairys
27 am. dol. — Birutė ir Kęstutis Kaminskai

- 20 „ „ — Alicija Mikučiauskas
- 20 „ „ — Vitas Pajaujis
- 4 „ „ — Ona Dobilevičienė
- 3 „ „ — Artūras Gureckas
- 3 „ „ — Lucija Grišonienė
- 2 „ „ — Elena Juciūtė
- 2 „ „ — Lidija Petravičienė
- § 50.000 — Antonia Skabickienė
- „ 50.000 — Kazimeras Garunkštis
- „ 50.000 — Verutė Sokaitė
- „ 40.000 — Antanas Rimkevičius
- „ 40.000 — N. N.
- „ 30.000 — Aloyzas Apanavičius
- „ 20.000 — Marija Jutinskienė
- „ 20.000 — Julija Žlabienė
- „ 10.000 — inž. G. Kliuga
- „ 10.000 — Jokūbas Simas
- „ 10.000 — Rikardas Kalvelis
- „ 10.000 — Vacys Leita
- „ 5.000 — Juozas Babarskas
- „ 5.000 — Jonas Masevičius
- „ 5.000 — Feliksas Cicėnas
- „ 3.000 — Eduardas Zdanevičius
- „ 3.000 — Adelė Koženauskiene
- „ 3.000 — Kostas Baliukas
- „ 2.000 — Izid. Lebednikas
- „ 2.000 — Fel. Vitkauskas
- „ 2.000 — O. Bickienė
- „ 2.000 — A. Gudauskienė
- „ 1.000 — O. Stankevičienė
- „ 1.000 — K. Kaušilas

Visiems mieliems "Laiko" rėmėjams tariame nuoširdų ačiū.

LAIKO Administracija.

licininkai buvo priversti nužudyti 400 žydų.

Vokiečiai pradėjo keršyti ir lietuviams už pasipriešinimą jų planams. Patys įtakingiausi lietuviai buvo areštuojami ir siunčiami į Stuhhof'o koncentracijos stovyklą. Kerštuodami naciai uždarė ir abudu Lietuvos universitetus todėl kad vyrai nestoja į vokiečių kariuomenę. Keršto intencija vokiečiai varžė ir aukštesniųjų mokyklų veikimą. Naciai ypač pyko, kad lietuviai gelbėjo žydus. Už tai lietuviai buvo areštuojami, įkalinami, kankinami, jų nuosavybė atimama, o kartais tokie asmenys buvo kartu su žydais sušaudomi ar pakariami. Tarp daugelio lietuvių, kurie gelbėjo žydus, heroiskai pasipriešino Ona Šimaitė ir eilė kitų asmenų, kunigų ir pasauliečių ir net seselių vienuolių.

Aišku, kiekviena tauta turi ir kai kurių negatyvių elementų bei kriminalinių asmenų. Tokie asmenys yra atsakingi už savo blogus veiksmus. Būtu todėl neteisinga, jog dėl kai kurių tokių asmenų nusikaltimų, būtų apkaltinta visa tauta. Kaip tik taip atsitiko pastaraisiais pokariniais metais, jog kai kurie žydų šaltiniai apkaltino visą lietuvių tautą dėl žydų naikinimo. Už žydų šaudymą Lietuvoje yra atsakingi vien vokiečiai naciai, kurie mėgino kuo skaitlingiausiai įvelti lietuvius į žydų žudymą, tačiau tai jiems nepasisekė, nes žydų šaudyme dalyvavo tik kai kurie lietuviai, o ne visa tauta.

(Pabaiga 3 pusl.)

LIETUVOS ŽYDAI

Kun. Juozas Prunskis, gyvenęs Čikagoj, šiaurinėj Amerikoje, parašė angliškai 48 puslapių knygelę "Lithuania's Jews and the Holocaust".

Pirmiausiai autorius pamini visą eilę pasaulinio garso žydų mokslininkų, muzikų, filosofų, politikų ir menininkų, kurie yra daug pasitarnavę žmonijai, ypač gi šiaurinei Amerikai. Visa eilė žydų yra gavę Nobelio premijas už nuopelnus medicinoje, chemijoje, fizikoje, literatūroje, moksle ir ekonomijoje.

Toliau autorius pamini eilę žydų, kurie pasižymėjo Lietuvoje. Žydų tauta, nors ir nedidelė, tačiau yra davusi daug garsių žmonių pasauliui ir atskiriems kraštams.

Lietuvoje žydai gyveno laisvai ir turėjo geras sąlygas savo kultūrinei bei religinei autonomijai. Tas teises jie turėjo nuo Vytauto Didžiojo laikų (1389 m.). — Kalbant gi apie žydų skaičių Lietuvoje, randame Liet. Enciklopedijos 35-tame tome, 294 p. skančius duomenis: XV a. pabaigoje Lietuvoje žydų būta apie 6000, XVI a. pradžioje — 10.000; 1578 m. — 25.000; 1611 m. — 50.000; 1644 m. 100.000; 1938 m. — 168.000. Gi 1939 m. atgavus Vilnių, dar prisidėjo apie 70.000 žydų. Tokiu būdu, 1939 m. iš viso Lietuvoje buvo žydų apie 238.000; taigi, arti vieno ketvirtadalio milijono. Dabar Lietuvoje tėra likę tik 25.000 žydų. — Bendrai, lietuvių santykiai su žydais visad buvo draugiški. Lietuvoje žydai buvo pati didžiausia

užsieniečių mažuma — virš 7%. Žydų rankose buvo didelis procentas prekybos ir finansų. Jie turėjo savo mokyklas, rabinų seminariją ir labai sėkmingai darbavosi savo kultūrinėje bei religinėje srityse. Lietuvos valdžia jiems leido turėti net atskirą ministeriją, skirtą žydų reikalams.

Vėliau Lietuvos valdžia ėmė ruošti lietuvius specialistus įvairioms sritims ir tokiu būdu, lietuvių procentas padidėjo prekyboje ir kitose srityse.

Kad žydai turėjo visokeriopą laisvę Lietuvoje, tai paliudija ir dabartinis Izraelio ministeris Menachem Begin, kuris pats yra buvęs Lietuvoje. Jis, rašydamas apie Vilnių, sako, jog žydai vadindavę Vilnių "Lietuvos Jeruzale". Vilniuje žydai turėjo didžiausias pasaulio savo spaustuves bei žydiškų knygų leidyklas. Vilnius tat buvo Rytų Europos žydijos centras ir tai tęsėsi iki naciai užėmė Lietuvą ir pradėjo žudyti žydus.

1940 m. rusai okupavo Lietuvą ir tuoju labai apsunkino lietuvių ir žydų gyvenimą, uždarydami kultūrinę įstaigas. Net ir žydų laikraštis buvo sustabdytas. Komunistų partija Lietuvoje buvo menka, nes 1939 m. jai priklausė apie 700-900 asmenų ir tik trečdalis jų buvo lietuviai. Rusai todėl į atsakingas vietas skyrė žydus, nes jie sudarė 52% Lietuvos komunistų partijos. NKVD personalą Kaune 50% sudarė rusai, 40% - žydai ir 10% - lietuviai. Panašiai buvo ir kitose srityse, k.a., policija, kalinių tardytojai

SEKMADIENIO R I M Ć I A I

ATGAL Į TĖVO NAMUS!

Žmonija išgyvena savotišką krizę praranda savo lygsvarą. Tai atsitinka dėlto, kad ji pradėjo tvarkytis pagal savo nuožiūrą, palikdama Dievą į šalį. Žmonija bando pastatyti naują technikos Babelio bokštą, bet vis labiau pasimeta ir nebesusikalba.

Vienintelis kelias atgauti lygsvarą ir

varos atgavimą, susitaikinimą ir džiaugsmo šventę. Susitikimas su Dievu turi įvykti Kristaus Bažnyčioje. Nes Dievas pastatė Kristų kaip žmonijos vyriausią galvą, o Kristus pastatė savo Bažnyčią kaip susitikimo vietą, kurioje tikrai visi pasijunta savo namuose, supranta, kad visi yra vienos ir tos

nugalėti mūsų laikų krizę: sugrįšti prie visų daiktų, visos išminties, viso gėrio ir laimės šaltinio Dievo. Pagal Fulton Sheen palyginimą, šių dienų žmonija eina sūnaus palaidūno keliu, kuri palikusi savo tėvo namus pasitenkina pigiu kiaulių ėdalu. Tačiau ateina laikas, kad žmonija jaučiasi priėjusi prie savo liepto galo ir jau galvoja grįšti į tėvo namus, grįšti atgal prie Dievo.

Sugrįžimas prie Dievo visai žmonijai laiduoja vėl naują gyvenimą, lygs-

pačios Dievo šeimos vaikai, o tarp savęs broliai.

Mūsų krikščioniška pareiga yra paruošti jaukią susitikimo vietą Kristaus bažnyčioje visiems, kurie jau žvalgosi sugrįšti į Dievo namus. Turime atverti savo krikščioniškos meilės vartus, kad norintieji grįšti atrastų apšildytus namus. Turime uždegti tikėjimo, vilties ir meilės žibintus: apšviesti ir sušildyti grįžtančiųjų protus ir širdis.

Šiam tikslui naudokime atlaidumą,

LIETUVOS ŽYDAI

(tąsa iš 2 pusl.)

Gi pagamintas filmas "Holocaust" (deginamoji auka), kur pavaizduojama, jog ir lietuviai šaudė žydus, — pačių nuoširdžių žydų liudijimu, k.a., Kopas Beiralas, kuris sako: "Aš nežinau, kas tą filmą pagamino; galbūt, tai yra rusų darbas, nes jie yra suinteresuoti piudyti tarp savęs tautines mažumas, o tuo pačiu jiems lengviau yra kitus valdyti. Aš pabrėžtinai liudiju, kad laisvoj Lietuvoj tarp lietuvių ir žydų santykiai buvo ko geriausi. Kiek aš žinau, Izraelio valstybė niekad nėra padariusi jokio pareiškimo prieš lietuvius. Aš galiu pasakyti, jog lietuviai, kurie gelbėjo žydus nacių laikais, — buvo pakviesti į Izraėlį, o ten jie buvo nuoširdžiai priimti bei išreikštas jiems aukščiausias dėkingumas". Tas pats Beiralas užbaigia: "Mes nekaltiname lietuvių tautos; kaltiname tik žudikus". Vienas iš žymiausių žydų gelbėtojų buvo kun. Bronius Paukštys, kuriam daug pagarbos reiškama Izraelio valstybėj ir jo vardas ten įrašytas atsiminimų kalne, Jeruzalėj. Panašios garbės yra nusipelnę daugelis lietuvių už žydų gelbėjimą. Pats Kipras Petrauskas įdukrino žydaitę Pomerancaitę - Mazurkevičienę, kuri buvo išgelbėta ir tapo garsia smuikininke, o dabar gyvena Kanadoje. Šioji kilni moteris sako tą patį, jog "lietuvių tautos kaltinimas dėl žydų žudymo nacių laikais yra neteisingas".

Pagarsėjęs žydų rašytojas Icchokas Meras, rašas lietuviškai, o dabar gyvenas Izraelyje, buvo taip pat išgelbėtas Lietuvoje iš mirties nagų ir yra giliai dėkingas lietuviams, o savo maldose prisimenas visus tuos lietuvius, kurie jam pagelbėjo.

Baigiant, reikia pasakyti, jog visų kraštų lietuviai yra giliai dėkingi kun. J. Prunskui už šią knygėlę anglų kalba, kur teisingai yra nušviečiami lietuvių ir žydų santykiai, kurie mūsų laisvoj Tėvynėj visad buvo žmoniški bei nuoširdūs.

Šiaurinės Amerikos žydai yra supažindinami su kun. J. Prunskio parašyta knygele ir ją labai vertina. Pavyzdžiui, Evanstono, netoli Čikagos, mokyklos direktorius Jules Yoshen, "perskaitęs šią knygėlę, buvo sujaukintas lietuvių drąsa žydų gelbėjimo atžvilgiu, nes jie visi rizikavo savo gyvenimu" (DRAUGAS, 1980.III.31.). Gi ryšium su minėtu filmu apie žydų naikinimą, "Evanstono mokyklų mokytojų sąjungos prezidentas Robert Roth parašė laišką Washingtono Pedagoginiam centrui, reikalaujamas, kad ateity visi filmai ir informacijos iš Sovietų šaltinių būtų nuodugnai tiriamos, kad komunistinė imperialistinė propaganda neįsiskverbtų. Kitu atveju ji turi būti atmesta, o Lietuva, Latvija ir Estija neuri būti laikomos Sovietų teritorija" (DRAUGAS, 1980.III.31, p. 4).

Paruošė kun. J. Petraitis, MIC.

brolišką meilę, svetingumą tiems, kurie ieško Dievo namų pastogės. Neatstumdime savo kritika ir šiukščių elgesiu, bet laimėkime juos nuoširdumu ir kantrumu, nes tokia yra Dievo valia, kad visi būtų išganyti ir kad visi susivienytų į vieną krikščionišką brolių šeimą.

Stiprinkime savo tikėjimą mąstydami apie Kristaus pažadą, kad visi būtų viena šeima, dauginkime savo viltį prašydami pagalbos nuoširdžioje maldoje, uždekime savo meilę artindamies prie meilės sakramento - Šv. Komunijos. Stenkimės visi krikščionys veikti vieningai ir broliškai, kiek galint sekdami Šv. Tėvo nurodymus, bei vyskupų patvarkymus.

Šv. Ignacas iš Antijokijos yra pasakęs, kad Kristaus Bažnyčią galima prilyginti su polifoniniu koncertu, kur visi vadovaujami vieno dirigento atlieka savo programą scenoje. Jeigu muzikantai ir choristai kiekvienas veiktų pagal savo norą, tai jau nebūtų jokio harmoningo koncerto, o tik didelis triukšmas, kuris išbaidytų visus klausytojus.

Stenkimės mes visi sudaryti tą gražų ir harmoningą polifoninį koncerto vaidą Kristaus Bažnyčioje, kur kiekvienas iš mūsų žiūrėdamas į vyriausią vadovą - Kristų atliktų kiekvienas savo rolę gyvenime ir bažnyčioje.

kun. Augustinas.

LIETUVIŠKAS MIŠIOLAS

Lietuviškom pamaldom trūksta pilno mišiolio pagal naują Mišių pertvarkymą. Vyskupas L. Povilionis lankėsi Vatikane. Jį priėmė pop. Jonas Paulius II savo privačiame bute.

Vysk. L. Povilionis kartu su savo palydovais atvežė lietuviško mišiolio, kartu su skaitymais, vertimą, kurį prašė Vatikane patvirtinti.

Dieviškojo Kulturo kongregacija savo specialiais dekretais patvirtino šį mišiolą. Tikimasi, kad visas mišiolas galės būti išspausdintas Lietuvoje ir juo bus aprūpintos ne vien tik Lietuvos, bet ir išeivijos parapijos. Lotynų kalba visas mišiolas yra išleistas keturiomis dideliais tomomis. Lietuvių kalba jį mano dėl patogumo spausdinti setyniais ar aštuoniais tomomis. Mišiolio vertimo darbas užtruko 9 metus.

Popiežius vysk. L. Povilionio ir delegacijos susitikime, labai domėjosi Lietuvos Bažnyčios reikalais ir prašė perduoti apaštališkąjį palaiminimą visiems Lietuvos katalikams.

RUSAI NAIKINA BALTIJOS JAUNIMĄ

"Eltos" informacijų biuletėnis italų kalba, remdamasis Austriją pasiekusiomis žiniomis, rašo, kad į Afganistaną pasiųstų karių tarpe randasi nemaža pabaltiečių jaunuolių - lietuvių, latvių, estų. Tai nauja klastinga sovietų priemonė, rašo biuletėnis, naikinti pabaltiečių jaunimą, mobilizuojant jį karui Afganistane, kur kiekvieną dieną, susirėmimuose su afganais sukilėliais žuva raudonosios armijos kariai. Pagal turimas informacijas, Kauno karpinėse jau yra palaidota daug Afganistane žuvusių lietuvių karių. Iš Af-

RELIGINĖS ŽINIOS

• Kalongo katalikų misija Ugandoje (Afrika), pasižymi medicininės pagalbos teikimu vietiniams gyventojams. Per paskutinius penkerius metus misijos ligoninėje buvo gydoma beveik 27 tūkst. ligonių. Kalongo misijų ligoninė taip pat paruošė 70 slaugių iš vietinių merginų negrių. Apie 560 tūkst. ligonių priimta įvairiose ambulatorijose. Ligoninės vedėjas yra vienuolis misijonierius gydytojas kun. Ambrosoli.

• Katalikiškasis jaunimas Lietuvoje yra veiklus. Tai pabrėžia katalikiškoji žinių agentūra JAV-bėse, komentuo-dama "LKB Kronikos" 40 numerį. Nors sovietiniai įstatymai draudžiam jaunimui tarnauti Mišioms, dalyvauti religinėse procesijose, religiniuose choruose ir religijos pamokose, tačiau visų tų įstatymų jaunimas esą nepaiso. Kaip pavyzdys minima 1979 m. rugsėjo mėn. įvykusią jaunimo demonstraciją Šiluvoje. Ten esą dalyvavę per 1000 jaunimo.

• Šv. Pranciškų Asyzių, popiežius Jonas Povilas II paskelbė ekologijos (gamtos apsaugos) globėju. Šv. Pranciškų nepaprastai mylėjo gamtą ir Dievą žavėdamasis Dievo sukurtu-ju gamtos grožiu.

• Praeitais metais susiorganizavo Vatikano tarnautojų sąjunga. Jai dabar priklauso per 1000 Vatikano darbininkų. Iš viso Vatikane dirba apie 3000 asmenų.

ganistano grįžę sužeistieji papasakoje, jog Kabule buvo sušaudyta 15-ka karių, daugumoje lietuvių, atsisakusių dalyvauti masinėse afganų sukilėlių žudynėse. "Eltos" informacijų biuletėnis pažymi, jog tai sąmoningas sovietų vykdomas lietuvių ir kitų pabaltiečių jaunimo naikinimas. Dr.

NAUJI PASKYRIMAI IŠ VATIKANO

Lietuvių Informacijos Centras Niujorke praneša, kad vysk. Liudvikas Povilionis, Kauno Arkivyskupijos ir Vilkauskio vyskupijos valdytojas, grįžęs iš Romos gegužės 23 d., parvežė keturiems Lietuvos kunigams monsignorato titulus:

1. Kun. Liudvikui Mažonavičiui, Kauno arkivyskupijos generalvikarui,
2. Kun. Vaclovui Grausliui, Raseinių dekanui ir Šiluvos klebonui,
3. Kun. Juozapui Žemaičiui, Šakių dekanui ir klebonui,
4. Kun. Andriejui Gustačiui, Igliaukos klebonui.

NIJOLĖ SADŪNAITĖ RAŠO

Laiške iš Sibiro Nijolė rašo: "... Mūsų abu Petrai - Paulaitis ir Plumpa - uolos, į kurias sudužusios neapykantos bangos tik dar labiau išryškina jų didybę ir dvasinį grožį. Meilė visu savo begaliniu grožiu suspindi tik didžioje kančioje. Džiaukimės ir dėkoki-me Viešpačiui, kad mūsų mažoje tautoje yra tiek kilnių ir mylinčių sielų!".

ŽODIS Į LIETUVĄ

PLB JAV LB ir Kanados LB Visuomeninių reikalų komisijų sušauktos politinės konferencijos Washingtono žodis į Lietuvą.

Su atnaujintu pasiryžimu konstatuojame, kad Lietuvių tauta 1918 m. apsisprendė už Lietuvos nepriklausomą valstybinį gyvenimą. To apsisprendimo dvasia tauta tebegyvena Lietuvoje ir išėivijoje. Šiuo metu dar daugiau kaip pusė milijardo žmonių pasaulyje tebera kolonializmo priespaudoje. Jūsų kova su okupantu yra dalis pasaulinės kovos už laisvą tautų apsisprendimą savistoviam gyvenimui. Esame įsitikinę, kad Jūsų kova bus sėkminga - tai rodo pati istorijos eiga.

Laisvajame pasaulyje gyveną lietuviai didžiai vertina lietuvių tautos nepalaužiamą kovą už laisvę bei tautinio gyvastingumo išlaikymą ir visokeriopai stengiasi remti Jūsų išvermę šioje neįlygioje kovoje, užsitęsusiame daugiau kaip 40 metų. Išėivijos lietuviai atidžiai seka Jūsų darbus ir pastangas, didžiuojasi Jūsų narsa ir visai stengiasi, kad Jūsų kovos našta būtų palengvinta ir kad laisvasis pasaulis išgirstų Jūsų balsą. (9.VI.1980 m.).

DU KART NUBAUDĖ

Paryžiuje leidžiamo žurnalo "Catacombes" žiniomis, Jurbarko rajono teisme buvo svarstomas kun. G. Gudanačiaus skundas, kad jis neteislingai buvo nubaustas sumokėti 50 rublių baudą, nes keli vaikai jam patarnavo prie Mišių. Liudininkės buvo tų vaikų motinos, kurios pasisakė pačios siurtusios savo vaikus patarnauti Mišioms. Nėra įstatymo, kuris draustų vaikams

MŪSŲ KOLONIJOSE

URUGVAJUS

• "Rintukai" jaunesnysis tautinių šokių ansamblis, buvo nuvažiavę į Le Coque - zoologijos sodą, kur smagiai praleido dieną.

• Marcelė Dorelienė ir Marija Mockevičienė išvyko į Š. Ameriką aplankyti ten gyvenančių savo vaikų. Ta proga apsilankė, ir VI Taut. Šokių šventėje liepos 6 d. Čikagoje.

• Clevelando studentų choras "NERIJA" savo dainavimu žavėjo Urugvajaus lietuvių koloniją. Jos čia sutiko jau gerus pažįstamus ir draugus "Ažuolyno" ansamblį. Iš Argentinos jos išskrido birželio 22 d. ryte. Tos dienos pavakary giedojo per Mišias lietuvių bažnyčioje. Po vaišių liet. parapijos salėje, turėjo koncertą Urugv. L. Kultūros draugijos patalpose. Salė buvo pilna žmonių. Pertraukų metu programą pajvairino "Ažuolynas" su savo šokiais. Urugvajų viešnios nakvojo tik vieną naktį. Pirmadienį po pietų jos išskrido jau namo. Orlaiviu pavėlavus joms teko net keturias valandas laukti aerodrome.

• Vardininkų pietūs įvyko sekmdienį, liepos 6 d. U. L. Kultūros D. jos salėje. Šeimininkės pagamino labai puikiai įvairių lietuviškų valgių.

tarnauti Mišioms. Nežiūrint to, kun. Gudanačiaus antrą kartą buvo nubaustas už tą patį "nusikaltimą".

OLIMPIADA

Artinantis sporto olimpiadai rusai pradėjo iškraustyti kai kuriuos disidentus ir šiaip neištikimus komunistui žmones iš Maskvos. Kun. Gleb Jakunin, matematikė Tatjana Velikanova, Antanas Treleckas - lietuvis - pateko į kalėjimą. O tremtinys Bukovskis savo atsišaukime rašė: "...jūs, kurie ruošiatės užimti Maskvos viešbučių kambarius, prisiminkite bent tuos, kurie užima visai kitos rūšies sovietų valstybės patalpas...".

SUVALKŲ TRIKAMPYJE

Kun. Pr. Gavėnas, salezietis iš Brazilijos lankėsi Seinuose. Ten turėjo progos susitikti su kaikuriais lietuviais ir vietos kunigais lenkais. Sausio 27 d. svečias norėjo atlaikyti Mišias Seinų bazilikoje. Vietinis klebonas kun. Rogovskis neleido. Susirinkę lietuviai po lenkiškos sumos rengėsi giedoti lietuviškas giesmes (kaip ir kitus sekmdienius), bet kažkas įjungė elektrinį burzgį - trugdytuvą. Tačiau lietuvių tas nenubaidė - jie ir toliau giedojo giesmes. Svečias padalino jiems paveikslukų ir rožinių. Sakoma, kad vietinis klebonas kreipėsi net į miliciją, bet ji neatvyko.

II PAS. KARO BALANSAS

Per II-ji Pas. karą 14 milijonų karių žuvo frontuose, 3 milijonai civilių žuvo nuo karo veiksmų, 11 milijonų žmonių žuvo koncentracijos stovyklose, 13 milijonų karių liko invalidais, 5 milijonai žmonių buvo įvairiais būdais nužudyti ir 26 milijonai žmonių liko be namų ir tėvynės.

• Sigutė Lenkauskaitė, "Nerijos" choro dalyvė, po koncerto dar pasiliko vienai savaitei Urugvajuje. Viešnagės metu draugavo su jaunimu, apsilankė vaikų mokyklas ir šokių repetitijas. Po to išskrido į Argentina.

• Birželio 28 d. vyresnieji "Rintukai" ir "Ažuolynas" Florencio Sanchez teatre turėjo šokių šventę. Programa tęsėsi pusantros valandos. Programa atlikta su dideliu pasisekimu. Vieną šokį (Kėpurinę) su "Ažuolynu" šoko Clevelando "Grandinėlės" šokėja ir "Nerijos" choristė Siga Lenkauskaitė, kuri tuo metu viešėjo Urugvajuje.

• Mirė. Feliksas Bartkevičius.

• Motinos Marijos Kaupaitės, šv. Kazimiero seserų vienuolyno įkūrėjos 100 metų gimimo sukaktis buvo iškilmingai paminėta centriname vienuolyno name Čikagoje.

RANKOS - TOBULAS ĮRANKIS

Žmogaus rankos yra labai tobulas įrankis. Žmogus su rankomis gali atlikti apie 1000 įvairiausių veiksmų. Rankos susideda iš 27 kaulų ir 19 įvairių muskulų grupių. Sakoma, kad iš rankų net galima atpažinti kai kurias ligas, pav. peraugusios rankos rodo pituitarinę liaukos nenormalumą.

IŠ OKUPUOTOS LIETUVOS

• Kauno miesto gyventojų skaičiui užaugus ligi 370.000, ėmė trukti geriamojo vandens. Šiuo metu Viščiūnuose, prie Nemuno, jau pradėti darbai vandens grežiniui. Arti Kauno nebėsa požeminio vandens. Prie kasimo darbų dirba beveik 1000 žmonių.

• Kelmės rajone esantis "Zemaitės" vardo kolūkis, kasmet skiria literatūrinę premiją už kūrinių kaimo ar jam artima tematika. Pr. metais premija paskirta Vilniaus universiteto docentui, balestristui Adolfui Sprindžiui už sudiją "Povilas Višinskas".

• "Tiesa" rašo, kad praeitų metų rugsėjo mėn. įvyko 820 automobilių ir motociklų avarių. Žuvo 111 žmonių, dešimties mėnesių laikotarpyje įvyko 5268 avarijos, kurių metu žuvo 639 žmonės, sužeistų 4.124. Maždaug ketvirtadalis nelaimių įvyko dėl pėsčiųjų kaltės - žuvo 207, sužeisti 1097 pėstieji. Didelė dalis avarių įvyksta dėl girtuokliavimo.

• Akmenų muziejus Mosėdyje, įsteigtas V. Into, kelia vis didesnį lietuvių dėmesį. Muziejus yra po atviru dangum, užima 34 hektaru plotą, kuriame sutelkta daugiau kaip 5000 įvairiausių akmenų, nuo kilograminio nykštuko, iki 10 tonų sveriančio akmens luito. Be akmenų šiame plote yra apie 2500 įvairių rūšių augalų, to paties Into sutelktų iš įvairių pasaulio kraštų.

• Lazdijų apylinkės miškuose šių metų pradžioje buvo priskaityta apie 100 muflonų. Laisvėje gyvena tik 8 muflona kiti yra aptvaruose, kur jie yra prižiūrimi.

Muflonai yra laukinės avys, jų tėvynė - Korsikos ir Sardijos kalnai. Jie užauga apie 120 cm. ilgumo. Patelės yra beragės, o patinai turi didelius stiprius ragus, kurie užauga ligi 85 cm. ilgumo.

• Metelio ežere pokario metais buvo įveisti karpiai. Pereitą žiemą čia jų sugauta 35 tonos. Didžiausias karpis svėrė 18 kilogramų ir siekė vieno metro ilgio.

• Romas Misiukevičius, alpinistas, pakviestas kandidatu į Sovietų alpinistų rinktinę, kuri kops į Everesto, aukščiausio pasaulyje kalno, viršūnę.

• Žymusis sklandytuvų konstruktorius Bronius Oškėnis, jau 66 metų amž. vis dar nesiskiria su sklandytuvais. Pagal jo projektą iš stiklo pluošto buvo pagamintas mikrosklandytuvas "Pūkelis", sveriantis tik 32 kilogr. Vieną šios vasaros dieną, pučiant rytų vėjui, B. Oškėnis su "Pūkeliu" kakilo nuo Nidos kopos ir pasiekė naują Lietuvos mikrosklandytuvų rekordą - ore išsilaikė virš Kuršių marių vieną valandą ir 25 minutes.

• Kupiškio etnografinis liaudies teatras pastatė 413 kartų "Senoves kupiškėnų vestuves". Tame pastatyme Konstancija Jugulienė, jaunamartės vaidmenį atliko taip pat 413 kartų, tuo pačiu metu paminėdama ir savo 80 metų amžiaus sukaktį. Ta proga jai buvo įteiktas garbės diplomai ir ji gavo daug sveikinimų.

• Kauno saldainių fabrikas išleidžia 150 pavadinimų saldainių. Dabar pradėtos gaminti naujos rūšys: "Ažuolynas", "Pieniškasis vaflinis", "Jazminas", "Čiauškutė", "Kauno suvenyriai".

BERISSO

Ilgametė Berisso miesto gyventoja, nemunietė Angele Aukštaitienė, liepos 12 d. surengė savo namuose Berisso miesto, savo gimtadienio šventę, į kurią susirinko artimieji ir draugai iš Berisso, La Platos miestų ir sunesė daug gražių dovanų. Sūnus Albertas, marti Vanda ir anūkėlis Marcelito buvo nuvažiavę į Braziliją ir atvežė namai gražią dovaną. Visi susirinkę sugiedojo sukaktuvininkei Ilgiausių Metų!

PAMINĖJO VARDINES

Ona Markūnienė, gyvenanti Lanus, Bs. As., ir jos duktė Ona, atvykusi pas savo mamą su šeima, gražiai abi atšventė vardinės liepos 26 d. Gardžiai paruoštoje vakarienėj dalyvavo apie

tuzinas asmenų, giminių bei draugų. Linkime abiem Onom ilgiausių metų bei gausios Dievo palaimos!

Sventės dalyvis.

PAS BIRUTIETES

"Birutės" draug. patalpose, Adroguose mieste, jau veikia šeštadieninė mokyklėlė. Lietuvių kalbos mokytoja yra Marija Mačernienė, dainų ir šokių mokytoja Zuzana Gražulevičienė.

Mokyklą lanko sekantys vaikai: Patricia G. ir Marcela A. Sadauskaitės, Patricio M. Sadauskas Boch, Sintia A. Sadauskaitė Boch, Nancy A. Kisieliūtė, Juan D. Kisielius, Ariel M. Kisielius, Sandra, Natividad, Marcela, Karina, Pamela, Alejandra Marčiulionytės, Zuzana E. Gražulevičiūtė, Leonardo L. Gražulevičius, Adriana Bobasso, Santiago Ramos. Viso 17 vaikų.

Motinos, kurioms yra arčiau ši mokyklėlė prašomos atvesti vaikus šeštadieniais, 16 val. į birutiečių patalpas, Jorge 330, Adroguose.

• Maria Elena Blumbergienė jau senokai ekskursuoja po Europą. Rugsėpio 1 d. ją pasekė jos vyras Karolis Blumbergas, susitekę lankysis Vokietijoje, Šveicarijoje ir kituose Europos kraštuose.

UŽ MIRUSIUS

• Už a.a. Felisą Berkovaitę ir Povilą Vaškus, bus atnašautos šv. Mišios š. m. rugsėjo 13 d. 19 val. Aušros Vartų lietuvių bažnyčioje. Draugus ir pažįstamus kviečia atsi lankyti Vainorių ir Briedžių šeimos.

† Kazimieras Salučka, 84 metų amž. mirė 12.7.80. Florencio Varela vietovėje. Velionis buvo kilęs iš Uteikių km., Pasvalio valsč., Biržų apskr. Argentinoje darbavosi kaip kalvis. Liko liūdinti žmona Elzė Brazinskaitė Salučkienė, duktė Juana de Martinez su vyru Francisco, anūakai Jurgis ir Mabel Gabriela. Lietuvoje liko sesuo, Š. Amerikoje brolis su šeimomis. Palaidotas F. Varela kapinėse.

• Už a.a. mūsų choro narį Nikodemą Leipy, bus atnašautos šv. Mišios šių metų rugpjūčio 17 d. 10 val. Aušros Vartų lietuvių bažnyčioje. Visus choristus ir draugus kviečia "Aušros" choras.

• Už a.a. Oną Vaišvilaitę Tubienę, jos keturių metų mirties sukaktyje, bus atnašautos šv. Mišios šių metų rugpjūčio 30 d. 10 val. Aušros Vartų lietuvių bažnyčioje.

Kviečia seseris ir draugus vyras Anupras Tubis.

• Šv. Mišios už a.a. Oną štaraitę Navickienę, jos vienių metų mirties sukaktyje, bus atnašautos Aušros Vartų liet. parapijos bažnyčioje, 1980 m. rugpjūčio 31 d. 10 val. Gimines ir pažįstamus kviečia vyras Juozas Navickas.

PAS MUS

MIRUSIOJO PRISIMINIMAS

Prisimenan a.a. Stasį Skabicką, jo 5-rių metų mirties sukaktyje, jo žmona Antonia Skabickienė ir sūnus Albertas su žmona, šių metų liepos 6 d. užprašė šv. Mišias lietuvių parapijos bažnyčioje, kurias atnašavo kun. A. Lubickas, po kurių jų namuose - Monte Chingolo vietovėje, skaitlingai susirinkusius artimuosius ir pamaldų dalyvius šeima turtingai pavaišino. Pietų metu po P. Gudelevičiaus žodžio, buvo sugiedota Viešpaties Angelas. Pabaigoje skambėjo lietuviškos sutartinės.

PADĖKA

Nuoširdžiai dėkoju kun. Vyt. Bagdonavičiui už šv. Mišių atnašavimą lietuvių Aušros Vartų bažnyčioje šių metų liepos 20 d. už a.a. mano mamytę Sofija Pūkaitę Navickienę jos 8 metų mirimo sukaktyje ir už dėdę Praną Pūką, mirusį prieš 9 metus. Ačiū visiems atsilankiusiems į bažnyčia.

Dėkinga duktė

Bruna Navikaitė de Oses.

• Išnuomuojamas mažas butelis: kambarys, virtuvė ir prieškambarys. Kaina priinama. Pageidaujami lietuviai.

Informacija - redakcijoje.

Impuestos - Leyes sociales.

CONTABILIDADES

Liquidación de sueldos y jornales.
H. SPREAFICO - R. BAKAITIS
T. E. 89-8111

Viešpačiui pašaukus JUOZĄ STALIORAITĮ, jo liūdinčiai šeimai — žmonai Valerijai, sūnums Albertui ir Raul su šeimomis, reiškiamo nuoširdžią užuojautą.

Vercinskių šeima.

MŪSŲ MIRUSIEJI

† Kun. Edmundas Budreckas, MIC. 62 metų amž., mirė balandžio 30 d. Marianapolyje, Conn. JAV. marijonų vienuolyne. Į marijonus įstojo 1940 m., kunigu iššventintas 1946 m. Palaidotas Čikagoje šv. Kazimiero liet. kapinėse.

† Anicetas Šlapelis, 93 metų amž. mirė sausio 1 d. Los Angeles mieste. Muzikas, solistas, chorų vadovas, vargonininkas. Dirbo su lietuviškais choralais, vargoninkavo lietuvių parapijose. Po kiek laiko, balandžio 14 d., mirė jo sesuo Ona Šlapelytė Kaributienė, pagarsėjusi lietuviškų juostų ir audinių audėja, režisoriaus ir žurnalisto Juozo Kaributo žmona. Velionės audiniai buvo rodomi audinių meno parodose Paryžiuje, Romoje, Vokietijoje ir Š. Amerikoje. Abu Šlapeliai buvo kilę iš Kupiškio val., Panevėžio apskr. Iš tos pačios šeimos yra kilę ir Šlapeliai, kurie įkūrė Sarmiento miestą Argentinos pietuose.

† Nadas Rastenis, 89 m. amž. mirė š. m. gegužės 10 d. Baltimorėje, JAV bėse. Žinomas visuomenės veikėjas, poetas, advokatas. Švenčioniškis, Amerikoje nuo 1911 metų. "Draugo" ir kitų laikraščių bendradarbis. Išleido poezijos knygą "Trijų rožių šventė". Į anglų kalbą išvertė Baranausko "Anykščių šilėlių" ir Donelaičio "Metus".

† Paulinas Januškevičius, 74 metų amž., mirė š. m. birželio 30 d. Buvo kilęs iš Lamokėlių k., Vabalninkų valsč., Biržų apskr. Argentinoje nuo 1929 m., kur užsiėmė siuvėjo amatu. Pradžioje gyveno Berisse, vėliau apsigyveno Bs. Aires. Liūdesyje liko žmona Emilija Gričiūnaitė Januškevičienė, sūnus Petras Enrikas su žmona Cristina Taller, anūkės Valerija ir Analija, anūkas Hernando, dukterėčia Angelika Alfaro ir jos vyras Jose, švogerkla Valerija ir jos vyras Petras Žemaičiai, švogerkla Juana Stočkūnienė taip pat seserys ir broliai Lietuvoje. Palaidotas Sarandi kapinėse su religinėmis apeigomis, kurias atliko vietinis kunigas. Išėkis ramybėje!

† Vladas Rukšėnas, 72 metų amž., kilęs nuo Saldutiškio, Utenos apskr., mirė šių metų liepos 4 d. Buvo nevedęs ir dirbo valgyklose. Jo kaimynas Kazimieras Baguška, jau metai laiko kaip mirė Merlo mieste.

† Povilas Sakalauskas, 77 metų amž. mirė 19.3.80 Monte Grande mieste. Buvo vienišas. Jo laidotuvėmis pasirūpino Eug. Devainis. Palaidotas Monte Grande kapinėse.

† Petras Gaidys, 75 metų amž. L. Centro narys, mirė š. m. liepos 4 d. Bs. Aires mieste. Liko žmona Leontina Lukoševičiūtė. Palaidotas Flores kapinėse.

† Antanas Gleibus, 70 metų amž., pensininkas. Buvo kilęs iš Dzūkijos. Į Argentiną atvyko apie 1929 m. Liko žmona, dvi dukterys ir du anūakai.

† Romualdas Giedraitis - Spalis, rašytojas, gyvenęs Anglijoje, išvykęs į Hamburgą sveikatos ieškoti, ten mirė gegužės 14 d. Didelį pasisekimą turėjo jo pirmoji knyga "Gatvės berniuko nuotykių". Tai buvo tik pradžia visos serijos romanų. Ta didžioji vienos kartos istorija tęsėsi septyniuose tolimesniuose romanuose. Baigė jis ją jau sirgdamas: "Aukšnio saulėlydžio gundymas". Knygą spėjo pasiūsti į spaustuvę, bet jau nematė jos išėjusios. Jis taip pat yra išleidęs dvi feljetonų knygas ir novelių rinkinius. Velionis buvo labai produktyvus rašytojas, geras giedrus žmogus ir puikus lietuvis. Mirė neturėdamas 65 metų amžiaus. Savo kūrinius pasirašė Spalio slapyvardžiu.

† Malvina Misiūnaitė 93 metų amž. mirė Rygoje pr. m. gruodžio 25 d. Gimė ir augo Latvijoje ir visą savo gyvenimą praleido Rygoje, mokytojaudama lietuvių mokyklose.

† Kazimieras Germanas, 83 metų amž. mirė balandžio 18 d. J. A. V-bėse. Inžinierius, buvęs Lietuvos Susisiekimo ministeris.

† Vytautas Krėgždys, 77 metų amž. ūkininkas, mirė Čikagoje kovo 23 d. Buvo kilęs iš Šakių apskr. Bubelių valsč., Rudžių km. kur turėjo pavyzdinę ūkį. Amerikoje daug prisidėjo prie lietuviškos veiklos.

† Mary Mitratyte, lietuvių Aušros Vartų parapijos vargonininkė Chestor, Pa. JAV., mirė š. m. kovo 9 d. Palaidota Philadelphiaj.

† Algirdas Kudirka, 66 metų amž. dainininkas, mirė Adelaidėje, Australijoje, kovo 30 d. Apie 30 jo pieštų paveikslų puošia Liet. Kat. centro patalpas ir mokyklos klases Australijoje.

† Edvardas Taras, veiklus JAV. Liet. Jaunimo S-gos narys sportininkas ir ateitininkas, mirė 1980 m. sausio 5 d. sulaukęs 23 metus amž. Los Angeles mieste.

† Stasys Kaziulis, 68 metų amž. mirė šių metų liepos 19 d. Palaidotas Sarandi kapinėse. Liko sūnus ir duktė su šeimomis.

† Antanas Saladžius, mirė 1980 m. birželio 27 d. Berisso mieste. Liko liūdinti žmona Liuda Gurkenytė, sūnus Juozas, duktė Nelida, anūkės Gabriela ir Adriana, sesuo Leonora ir sesuo Veronika, brolis Jonas Saladžius ir kiti giminės. Palaidotas Berisso kapinėse.

† Dr. Bronius Radauskas, 69 metų amž. mirė kovo 15 d. Baltimorėje. Buvo pasižymėjęs gydytojas - psichiatras, ligoninės direktorius Baltimorėje.

† Kun. Stasys Krištonaitis, 68 m. amž. Vabalninko altarista, mirė š. m. gegužės 22 d. Velionis su 117 Panevėžio vyskupijos kunigų buvo pasirašęs raštą aukščiausios tarybos prezidentui, kuriuo buvo prašoma atsižvelgti į sunkią Lietuvos tikinčiųjų būklę. Panevėžio vyskupijoje yra 18 parapijų neturinčių nuolatinio kunigo, o iš naujai iššventintų Panevėžio vyskupijai tenka tik 2.

† Vladas Juodenis, 71 metų amž. mirė šių metų birželio 9 d. Gyveno V. Lugano rajone. Buvo kilęs nuo Kauno. A. Lietuvių Centro narys. Nuolaidime liko žmona Izabelė Gurskaitė, duktė Norma, žentas inž. A. Gronskis, anūakai Alejandro ir Guillermo. Palaidotas Flores kapinėse.

† Petras Šeštakauskas, 82 m. majoras, mirė JAV-bėse. Pirm. karo revoliucijos metu pasiekęs Lietuvą iš Rusijos organizavo drauge su kun. Stakela Antalieptės valsčiaus savivaldybę. Įsijungė į Lietuvos kariuomenę, daugiausia dirbo karo muziejuje, kur daug prisidėjo prie karo invalidų apeigų įvedimo. Keturis kartus dalyvavo delegacijoj derėtis su Rusija dėl pagrobtų meno turtų.

† Antanas Satkauskas, 85 metų amž. mirė savo gimtadienio dienoje 13.VI.80. Bs. Aires mieste. Liko liūdinti šeima: žmona Genovaitė Vyšniauskaitė, dukros - Rita ir Violeta su šeima Palaidotas anglų kapinėse.

Redaguoja Redakcinė Kolegija. Atsakingi Redaktoriai — Tėvai Marijonai. Administratorius — Plo Gudelevičius. Rankraščiai taisomi, pertvarkomi Redakcijos nuožiūra: nesunaudoti — gražinami tik autoriui prašant. Kaina Argentinoje \$ 10.000,00. Kitur — metams 6 dol. Oro paštas metams 8 dol. Europa — metams 10 dol.

XXXII Metai — Nr. 641

1980 m. rugpiūčio mėn. 7 d.

SVEČIAI IŠ AMERIKOS

Liepos 18 d. į Argentiną atvyko kun. Vytautas Bagdanavičius, MIC. Čia jis praves penkmetinį marijonų dvasinį atsinaujinimą, kuris įvyks V. del Dique šv. Kazimiero namuose, Cordobos prov. Į ten vyksta: iš Avellanedos - kun. J. Petraitis ir kun. M. Jodka, iš Rosario - kun. A. Švedas ir kun. V. Šimanskis iš V. del Dique. Jie ten išbus vieną mėnesį laiko: nuo rugpiūčio 3 d. iki rugsėjo 4 d.

Kun. V. Bagdanavičius yra Lietuvos Knygos klubo vedėjas. Šis klubas stengiasi ugdyti lietuvių literatūrą laisvame pasaulyje. Per metus klubas išleidžia apie 3-5 lietuviškas įvairaus turinio knygas. Klubas turi 900 narių.

Svečias vykdamas namo į Š. Ameriką dar sustos Brazilijoje, Kolumbijoje ir Venezueloje.

Kun. Vyt. Bagdanavičius yra kilęs iš Kudirkos Naumiesčio. Amerikoje randasi nuo 1949 metų.

• **Sigutė Lenkauskaitė**, viena iš "Nerijos" choro dalyvių, po koncerto Urugvajuje, dar paliko vieną savaitę,

kurios metu bendravo su jaunimu, dalyvavo repeticijsose bei vaikų šeštadienio mokykloje. Po to ji atvyko vienai savaitėi į Argentiną, kur dalyvavo jaunimo susirinkime, repeticijsose, SLA pietuose, ALOST susirinkime. Buvo apsisistojusi dr. J. Simanauskos namuose, kurie ją visą laiką globojo ir lydėjo. Išvyko liepos 12 d.

Martinus Montorfano Ginteris, dr. Carlos Montorfano ir Dr. Danutės Ginterytės sūnus, 13 metų, pats vienas atskrido iš Š. Amerikos į Argentiną liepos 6 d. Kaip pirmas mokinys mokykloje gavo premiją — apmokėtą kelionę į Argentiną. Apsistojęs savo senelio Aloyzo Apanavičiaus namuose, Quilmėje. Senelis jam aprodė Bs. Aires miestą, aplankė Vaikų miestą ir lietuvių parapiją, kur apžiūrėjo bažnyčią ir muziejų. Muziejus jam labai patiko ir žada jį išgarsinti savo mokykloje Š. Amerikoje.

Martinus su tėveliais ir sesute gyvena netoli N. Yorko. Liepos 25 d. išvyko atgal į Š. Ameriką. Jo vizitas pradžiugino senelį.

METINĖS

Bruna ir Stasys Kasevičiai, lietuvių parapijos kaimynai, minėdami savo vedybų vienų metų sukaktį, susilaukė daug sveikintojų, kurie buvo pavaišinti turtinga vakariene, kurios metu vadovaujant B. Galbuogienei ir P. Gudelevičiui bei kitiems, skambėjo lietuviškos sutartinės. Sukaktuvininkams buvo sugiedota Ilgiausių Metų ir jie gavo daug gražių dovanų.

IDOMI RIFA - LOTERIJA

Pietų Amerikos Lietuvių VI kongresui ruošti finansų komisija organizuoja labai turtingą loteriją - rifa. Joje bus galima išlošti 1. spalvotą televizijos aparatą, 2. radio-grabador, 3. laikrodį-radio ir 4. elektrinę skaičiavimo mašiną. Lošimas vyks pagal valstybinės loterijos kalėdinį lošimą. Pelnas P.A.L. Kongreso ruošiai. Bilieto kaina - 30.000 pez. Galima bus gauti visose organizacijose ir pas platintojus. Taip pat lietuvių parap. raštinėje. Paskubėkite įsigyti!

MŪSŲ SKAITYTOJAMS

Daugelis mūsų skaitytojų skundžiasi, kad neįskaito mūsų laikraščio kronikos žinių - per smulkios raidės. Nuo šio numerio pradėdam spausdinti didesnėmis raidėmis. Tikimės, kad dabar visi galės perskaityti.

Mielas skaitytojau,
ar jau užsimokėjai
LAIKO prenumeratą?

• **Antano ir Leonoros Mikučionių** šeimoje jau trečią kartą vieši - gydosai Aldonos Balonytės vyras Jonas Goncalvez, kuris būdamas sveikas daug padėjo prel. Pijui Ragažinskiui.

Pijus Sakalauskas, mūsų parapijos kaimynas, ilgametis šv. Cecilijos choro narys, šių metų liepos 16 d. paminėjo savo amžiaus 75 metų sukaktį. P. Sakalauskas savo laiką daug dirbo lietuvių parapijoje, prisidėdamas prie jos įkurimo ir organizavimo darbo. Išguldė mėnesį laiko ligoninėje, jau grįžo į namus, kur baigia sveikti šeimos priežiūroje. Sukaktuvininką nuoširdžiai sveikiname!

PADEKA

Man sugrįžus iš sanatorijos po ilgesnio gydymosi ir su "marca pasos" apa-

ratu, jau gerokai sustiprėjus, nuoširdžiai dėkoju visiems mane lankiusiems sanatorijoje, ypatinga mano padėka mano artimiesiems bei kaimynei Elenai Buzienei.

Pijus Sakalauskas.

• **Marija Jutinskienė**, po dviejų mėnesių viešnagės pas savo sūnų Robertą Jutinską, kuris darbuojasi prie aviacijos Los Angeles mieste, Š. Amerikoje, grįžo į namus.

• **Pranutė Čeponytė**, socialinės priežiūros inspektorė, vienam mėnesiui buvo išskridusi į Š. Ameriką aplankyti savo senų pažįstamų. Lankėsi New Yorke, Brooklyne, Vašingtone ir kituose miestuose.

• **Alfonsas Jutinskas** su žmona Carmen buvo išvykę į JAV-bes aplankyti savo brolio Roberto Los Angeles mieste. Ta proga viešėjo Hollywood, Las Vegas ir kituose Vak. Amerikos miestuose.

SURADO KALTININKA

Vienas aukštas komunistų partijos pareigūnas pranešė milicijai, kad jam yra pavogtas auksinis žiedas.

Kitą dieną tas pats pareigūnas nuėmė milicijai ir pranešė, kad surado žiedą po pagalve.

— Jau per vėlu — sako milicijos viršininkas, — mes kaltininką suradom ir atitinkamai nubaudėm.

IŠ ALOS TARYBOS POSĖDŽIO

Posėdis įvyko 1980 m. liepos 11 d. SLA patalpose. Posėdį atidarė ir jį vadovavo pirm. Jul. Mičiūdas. Sekretoriavo T. Simanauskas.

"Nerijos" koncerto apyskaita. Ižd. A. Burba patiekė pinigine "Nerijos" priėmimo apyskaitą. Apskaiciavus gautą pelną (garbės rėmėjai ir bilietai) bei išlaidas (vaišės ir kiti dalykai) gauta gryno pelno 921.990 pezų (Ley). Prie tos sumos kiek pridėjus iš kasos nupirkta 500 dolerių, kurie bus pasiūti artimiausiu laiku P. Liet. Bendruomenėi kaip auka Argentinos organizuotos visuomenės, paremiant "Nerijos" kelionės išlaidas į P. Ameriką. Taip pat buvo aptarta "Nerijos" kelionės išdava žvelgiant lietuvių ir lietuviškos kultūros atžvilgiu.

VI P. Am. L. Kongresas. Išklautas kongreso finansų komisijos posėdžio nutarimas: padaryti aukštos kokybės loteriją - rifa, kurios pelnas eityų kongreso rengimo išlaidoms padengti. Būtų rifuojama sekantys dalykai: spalvotas TV aparatas, Radio-grabador, Radio-reloj, lektinė skaičiavimo mašina. Visa tai informavo komisijos pirm. A. Burba. Susirinkusieji pasiūlymą priėmė. Nutarta paleisti 1000 bilietų po 30.000 kiekvienas. Rifa eityų pagal Valst. loterijos kalėdinį lošimą.

SLA atstovas L. Stankevičius pranešė, kad SLA Centro valdyba savo paskutiniajame posėdyje nutarė suruošti pietus Kongreso svečiams ir ats-

tovams savo patalpose paskutiniąją — uždarymo dieną — sekmadienį, vasario 15 d. Be to SLA organizacija auksio kongreso išlaidoms padengti — 500.000 pezų (Ley). Pirm. Jul. Mičiūdas visų susirinkusių vardu padėjo SLA organizacijai už tokį aktyvų bendradarbiavimą.

Jaunimo vardu kalbėjo Tr. Simanauskas. Jis pabrėžė, kad jaunimas bus labai užimtas jaunimo stovyklos organizavimu, todėl prašė atleisti nuo intensyvaus kongreso ruošos darbo. Susirinkusieji su tuo sutiko. L. Stankevičius paprašė, kad jaunimas pasirūpintų jaunimo apgyvendinimo reikalų, postovykliniu laiku. Jaunimas su tuo sutiko.

Valdybos pakeitimas. Šį kartą iš eilės tenka pirmininkauti SLA organizacijai. Bet Susivenijimas liepos mėnesį turi savo sukaktuvinį mėnesį ir yra labai užimti. Prašė atidėti šį reikalą vienam mėnesiui. Sekančiam posėdžiui jie pristatys kandidatą.

Einamieji reikalai. Posėdyje dalyvavo viena iš "Nerijos" dalyvių - Sigutė Lenkauskaitė. Ji savo žodyje padėkojo už priėmimą ir pabrėžė, kad Argentinoje jos jautėsi labai gerai.

P. L. Bendruomenės solidarumo mokestis - 100 dolerių jau pasiūstas į Š. Ameriką.

Sek. posėdis — rugpiūčio 8 d. L. Centro patalpose.

VESTUVĖS

Silvija Ines Rano Bunzaitė, Onos Adelės Bunzaitės ir Oscar Rano dukterė ir **Jurgis Eduardas Petrauskas**, Elenos Onos Cherkiewich ir Eduardo Alfredo Petrauskų sūnus apsiveda Sgdo. Corazon bazilikoje - Cap. šių metų rugpiūčio 9 d.

Jaunieji, tvarkydami vedybų dokumentus lietuvių parapijoje, kiekvienas savo tėvams padarė dovaną - užsakė "Laiko" prenumeratą. Tai graži ir prasminga dovana, jų pavyzdį turėtų pasekti visos jaunos šeimos užsakant lietuvišką laikraštį ne tik tėvams, bet ir sau.

BIRUTĖS DRAUGIJA

1980 m. rugpiūčio 10 d. sekmadienį ruošiamas

VAIKO DIENA

Programoje:

12 val. šv. Mišios artimoje kopyčioje už a.a. Sofiją Vilkelę ir Bronę Galminienę.

13 val. Pietūs birutiečių namuose Jorge 330, Adroque. Programą išpildo šeštadieninės mokyklos vaikai.

Visus maloniai kviečia atsilankyti

Rengėjos.